

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2015. évi június hó 2. napján megtartott nyilvános ülés, a 2015. évi június hó 17. napján és a 2015. évi szeptember hó 1. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és kihirdette az alábbi

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a hivatali visszaélés büntette és más bűncselekmény miatt **I.rendű vádlott és társa** ellen indult büntetőügyben a Szekszárdi Törvényszék 4.B.168/2013/111. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a I.rendű vádlotterhére rótt közbizalom elleni bűncselekmény az 1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pontja szerint minősül.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Szekszárdi Törvényszék 4.B.168/2013/111. számú, 2014. évi december hó 16. napján kelt ítéletével I.rendű vádlottat az 1978. évi IV. törvény 225.§ III. fordulatában meghatározott hivatali visszaélés büntette és az 1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az I. fordulat szerint minősülő közokirat-hamisítás büntette miatt halmazati büntetésül 1 év börtönbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. II.rendű vádlottat felbujtóként elkövetett, a Btk.305.§ c) pontja szerint minősülő hivatali visszaélés büntette miatt 150 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, a pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban állapította meg, valamint a vádlottakat részben egyetemlegesen, részben külön-külön kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.rendű és II.rendű vádlottak, valamint védőik a büntetőjogi felelősség megállapítása miatt, felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a fellebbezési tárgyaláson jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A vádlottak védői felszólalásukban a felmentés végett bejelentett jogorvoslati kérelmüket változatlanul fenntartották akként, hogy elsődlegesen bűncselekmény, másodlagosan bizonyítottság hiányában indítványozták a vádlottak felmentését, míg harmadlagosan jogorvoslati kérelmüket a kiszabott büntetés enyhítése érdekében is előterjesztették. I.rendű vádlottvédője az enyhítés mellett a vádlott előzetes mentesítésben részesítésére is indítványt tett.

A másodfokú bíróság a vádlottak és védőik által felmentés és enyhítés végett bejelentett fellebbezéseket nem találta megalapozottnak.

A vádlottak és védőik által bejelentett jogorvoslati kérelmek alapján a fellebbviteli bíróság a Be.348.§ (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírálta. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a fellelhető bizonyítékokat beszerezte és értékelte, valamint indokolási kötelezettségének is eleget tett.

I.rendű vádlotta 2015. évi június hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen történő felszólalásában vitatta, hogy 2012. június 24-éről 25-ére virradó éjszaka azok a rendőrök teljesítettek szolgálatot ai Rendőrkapitánysági Rendőrőrsén, akik ténylegesen a büntetőeljárás során kihallgatásra kerültek. Ezen vádlotti állítás annyiban megalapozottnak bizonyult, hogy ai Rendőrkapitánysági Rendőrőrsén működő riasztórendszer aktiválásáról készült eseménylista adatai nem egyeztek az ugyanazon időpontra vonatkozó szolgálatvezénylésben foglalt adatokkal.

A fenti ellentmondás tisztázása érdekében a másodfokú bíróság a Be.363.§ (2) bekezdés b) pontja alapján tárgyalást tartott és bizonyítást rendelt el, melynek keretében kihallgatta **tanú1**, **tanú2** és **tanú3** tanúkat.

A lefolytatott bizonyítási eljárás során tisztázódott, hogy a riasztórendszer kódjaiban fennálló azonosság miatt a szolgálati vezénylésben írtak szerint és ténylegesen is **tanú1** és **tanú2** teljesítettek szolgálatot 2012. június 24. napján 20 órától 2012. június 25. napján 08 óráig.

Annak tényét, hogy a rendőrőrs épületében működő riasztórendszer kódjával kapcsolatos anomália okozta a ténylegesen szolgálatot teljesítő rendőrök személyével kapcsolatos félreértést, a másodfokú eljárásban beszerzésre került további okirati bizonyítékok is alátámasztották.

A másodfokú bíróság a bizonyítási eljárás során megkísérelte beszerezni a 2. vádpont tárgyát képező, I.rendű vádlottákkal készített rendőri jelentés eredeti példányát is, azonban az nem járt eredménnyel.

Hangsúlyozni szükséges ugyanakkor, hogy a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítás célja - I.rendű vádlottnak a nyilvános ülésen történő felszólalására

figyelemmel - a tényállás teljes körű tisztázása volt. Annak a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából már nem volt jelentősége, ahhoz ugyanis elegendő bizonyíték állt rendelkezésre.

A másodfokú bíróság tehát a felülbírálat során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, azt azonban a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja szerint az alábbiakkal egészítette ki, illetve helyesbítette:

I.rendű vádlottszemélyi körülményei körében rögzíteni kellett, hogy a Kalocsai Járásbíróság a 2014. szeptember 4-én kelt 3.B.85/2013/40. számú ítéletével, amely a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.430/2014/6. számú határozatával 2015. február 5-én emelkedett jogerőre, 150.000 forint pénzbüntetésre ítélte az általa 2012. június 23. napján elkövetett ittas járművezetés vétsége miatt.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményére figyelemmel ki kellett egészíteni a tényállást azzal is, hogy az ítéleti tényállás 2. pontját képező rendőri jelentés eredeti példánya nem volt fellelhető.

Az elsőfokú határozat 6. oldalának első bekezdésében írtak szerint I.rendű vádlotta valótlan tartalmú rendőri jelentést az általa a felettes parancsnokhoz felterjesztendő szolgálati jeggyel együtt zárt borítékban helyesen 2012. június 24. napján tette ai Rendőrőrsön üzenődobozként használt faládaiba, az elsőfokú bíróság által írt, 2012. július 4. napi időponttal szemben.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok gondos és logikus mérlegelése után állapította meg a vádlottakat terhelő tényállást. Az ügy előzménye egy rendőri intézkedés volt a vádlottak részéről 2012. március 22. napján, amelynek részesei voltak **tanú4**, **tanú5**, illetve **tanú6**. E rendőri intézkedésről, illetve annak előzményéről a vádlottak és a tanúk eltérően nyilatkoztak.

Az elsőfokú bíróság a vádlottakra terhelő tényállást **tanú4**, **tanú5** és **tanú6** tanúk vallomását elfogadva állapította meg a vádlottak védekezésével szemben, mellyel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett. A rendőri intézkedésben érintett és a vádlottakra terhelő vallomást tett tanúk vallomását egyértelműen alátámasztották és a vádlottak védekezését határozottan cáfolták a áruház dolgozóinak - így **tanú7**, **tanú8** és **tanú9** - elfogultnak nyilvánvalóan nem tekinthető vallomása is.

Mindezek alapján tehát helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak egymással és önmagukkal is több ponton ellentétes védekezését elvetette, és a tényállást **tanú6**, **tanú5** és **tanú4** egyéb bizonyítékokkal is alátámasztott vallomása alapján állapította meg.

I.rendű vádlotta tényállás 2. pontjában írt cselekménnyel összefüggésben is többféle, egymásnak is ellentmondó vallomásokat tett a büntetőeljárás során, köztük a körben is, hogy 2012. június 24. napján az éjszakai órákban milyen célból ment be ai Rendőrkapitánysági Rendőrőrsére.

Kétségtelen tény, hogy a tényállás 2. pontjának tárgyát képező rendőri jelentés eredeti példánya a büntetőeljárás során nem volt fellelhető, azt azonban maga I.rendű vádlottsem vitatta, hogy azt ő készítette és annak tartalma megfelel a valóságnak. Védekezése e körben mindösszesen arra a bűnösség megállapítása szempontjából nem lényeges körülményre irányult, hogy az 2012. március 23. napján készült, míg a megállapított tényállás szerint azt I.rendű vádlott2012. június 24-ét megelőző időben készítette.

A fellebbviteli bíróság e körben is egyetértett az elsőfokú bírósággal, amikor a vádlott védekezésével szemben a tényállást az egyéb bizonyítékokat elfogadva állapította meg.

Az elsőfokú bíróság kellő indokát adta annak is, hogy a további vádlotti bizonyítási indítványokat miért utasította el, mely indokokkal a másodfokú bíróság maradéktalanul egyetértett.

I.rendűés II.rendű vádlottak a másodfokú eljárás során ismételten előterjesztették az elsőfokú eljárás során már elutasított bizonyítási indítványaikat.

A másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság - megalapozott - tényállására alapítja. A másodfokú eljárásban bizonyításnak akkor van helye, ha az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel vagy az hiányos, továbbá ha a bizonyítás az elsőfokú eljárásban megvalósult szabálysértés orvoslását eredményezheti.

Miután a másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, a büntetőjogi főkérdések eldöntéséhez szükséges mértékben felderített és az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést sem vétett, a vádlottak által a másodfokú eljárásban ismételten előterjesztett további bizonyítási indítványok teljesítésére nem kerülhetett sor.

Mindezek alapján a törvényszék a fellebbviteli bíróság szerint is helyesen következtetett a vádlottak büntetőjogi felelősségére. Az elsőfokú bíróság a vádlottak

bűnösségét megállapító döntését az anyagi jogszabályoknak megfelelően hozta meg, ekként a tényállás mikénti megállapításán keresztül ezt sérelmező, felmentést célzó fellebbezések nem vezethettek eredményre.

A vádlottak terhére rótt bűncselekmény minősítése is túlnyomórészt megfelel a büntető anyagi jogszabályban foglaltaknak.

Helyesen fejtette ki a rendőri intézkedés szükségességével kapcsolatos álláspontját az elsőfokú bíróság.

Ezzel összefüggésben a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13.§ (1) bekezdésére szükséges mindenekelőtt utalni. E rendelkezés szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

Az irányadó tényállás szerint a jogszabályban írt fenti kötelezettség a nem vitatottan szolgálaton kívül lévő vádlottakat nem terhelte, hiszen nem merült fel olyan körülmény, amely azt indokoltá tette volna. Ebből következően pedig a vádlottaknak semmilyen oka nem volt arra, hogy intézkedést foganasítsanak. Helyesen következtetett az elsőfokú bíróság arra is, hogy I.rendű vádlottténylegesen nem intézkedett és nem is akart intézkedni, célja - II.rendű vádlottrábírására - az volt, hogy rendőri mivoltának hangsúlyozásával erőfölényét fitogtatva személyes konfliktusukat megoldja.

A hivatali visszaélés büntette megvalósulásának alanyi oldalon egy feltétele van, mégpedig az, hogy hivatalos személy legyen, aki jogtalan hátrány okozása vagy jogtalan előny szerzése végett a hivatalos minőséghez fűződő jogosítványokat a társadalmi rendeltetésüktől eltérően gyakorolja. Nem vitatható tehát, hogy ha a rendőri intézkedés megalapozott és szabályszerű, hivatali visszaélés bűncselekményéről szó sem lehet.

I.rendű vádlotttehát azon magatartásával, hogy magát a törvényben rögzített előfeltételek hiányában szolgálatba helyezte, hivatali helyzetével egyéb módon visszaélve - II.rendű vádlottrábírására - a hivatali visszaélés büntettét elkövette.

Hangsúlyozni kell jelen ügy kapcsán azt is, hogy amennyiben a tényállás 1. pontjában írt cselekmény bűncselekmény, abban az esetben az azzal összefüggő, ahhoz következményként kapcsolódó 2. pontban írt cselekmény is bűncselekménynek minősül, hiszen I.rendű vádlottaz e tényállási pont tárgyát képező rendőri jelentést az 1. tényállási pontban írtakról készítette.

A vádlottakon kívül a jelen lévő valamennyi tanú egybehangzó, egymást kiegészítő, ekként egymást megerősítő vallomása alapján kétséget kizáró módon megállapítható volt, hogy I.rendű vádlottaz 1. tényállási pontban írt, 2012. március 22. napján történeteket hamisan foglalta közokiratba.

Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor I.rendű vádlottnak a tényállás 2. pontjában írt cselekményét az 1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés a) pontjában meghatározott közokirat-hamisítás büntettének minősítette. A hamis közokirat készítése ugyanis az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint csak akkor állapítható meg, ha az elkövető egy másik hivatalos személyt tüntet fel kiállítóként, a meghamisítás is csak olyan, már létező közokiraton végezhető el, amit eredetileg nem az elkövető, hanem egy másik hivatalos személy készített.

A 275.§ b) pontjában rögzített elkövetési magatartás, azaz „lényeges tény hamis közokiratba foglalása” azonban csak arra a közokiratra nézve valósulhat meg, amit az elkövető készít. Ebben az esetben ugyanis alakilag valós közokirat jön létre, mert a készítő és a készítőként feltüntetett személy azonos, jogszabály erejénél fogva jogosult annak kiállítására, azonban a közokirat tartalma nem felel meg a valós tényeknek, ezáltal sérti a közhitelességet.

Tekintettel arra, hogy I.rendű vádlottlényeges tény, azaz olyat, amelyek a közokirat bizonyító joghatás kiváltására alkalmas jellegét adják, hamisan foglalt közokiratba, ekként az 1978. évi IV. törvény 275.§ (1) bekezdés b) pontjába ütköző közokirat-hamisítás büntettét elkövette.

A Btk.2.§-ában megfogalmazott jogelvre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a büntető törvény időbeli hatálya vonatkozásában, hogy I.rendű vádlottekintetében az elkövetéskor, míg II.rendű vádlottekintetében az elbíráláskor hatályban lévő büntető törvény rendelkezései kedvezőbbek.

A büntetés kiszabását meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság maradéktalanul feltárta a vádlottak vonatkozásában.

A vádlottak terhére rótt hivatali visszaélés bűncselekményének védett jogi tárgya a hivatalos személyek szabályszerű eljárásába, a hivatali apparátusba vetett bizalom. Nem vitathatóan tehát a vádlottak magatartása a rendőrség törvényes működésébe vetett közbizalmat veszélyeztette.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az ilyen és ehhez hasonló, a szélesebb körű nyilvánosság előtt zajló, más személyek megalázására irányuló rendőri fellépések negatív mértékben befolyásolják a rendőrség megítélését.

Mindezekre is figyelemmel az eset összes körülményét szem előtt tartva a másodfokú bíróság álláspontja szerint I.rendű és II.rendű vádlottakkal szemben

kiszabott büntetés szükséges és elégséges is a büntető törvényben megfogalmazott büntetési célok eléréséhez. Ezért annak további enyhítésére a másodfokú bíróság egyik vádlott vonatkozásában sem látott lehetőséget.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem az 1978. évi IV. törvényben írtaknak megfelelően szabta ki I.rendű vádlottal szemben a szabadságvesztést, továbbá tévesen rögzítette a kiszabható szabadságvesztés büntetési tételkeretét is, az ugyanis helyesen 2 hónaptól 7 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztés.

Az 1978. évi IV. törvény 41.§ (1) bekezdése szerint a szabadságvesztést büntetés-végrehajtási intézetben, fegyház, börtön vagy fogház fokozatban kell végrehajtani. Az elsőfokú bíróság által kiszabott 1 év szabadságvesztés, melynek végrehajtási fokozata börtön, az elbíráláskor hatályban lévő 2012. évi C. törvényben foglalt megfogalmazásnak felel meg.

A fellebbviteli bíróság nem látta megalapozottnak I.rendű vádlottvédőjének előzetes mentesítésre irányuló indítványát sem. A vádlott terhére rótt bűncselekmények jellege miatt és arra is figyelemmel, hogy a jelen büntetőeljárás hatálya alatt újabb bűncselekményt is elkövetett, ezen kedvezmény alkalmazása szóba sem kerülhetett.

A fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a I.rendű vádlotterhére rótt közbizalom elleni bűncselekmény minősítése tekintetében a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

P é c s, 2015. szeptember 1.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Szekszárdi Törvényszék 4.B.168/2013/111. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.12/2015/21. számú ítéletében írt változtatással 2015. évi szeptember hó 1. napján mindkét vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke